

ВЪВЕДЕНИЕ

Всеки човек е призван да бъде в любовта съпричастник на единствената святост Божия: *Бъдете съвършени, както е съвършен и Небесният ваш Отец.*

Следването на Христа е пътят за постигане на съвършенството, който кръщението е открило пред всеки християнин. Със своето кръщение той участва в тройната мисия на Исус: царствена, свещеническа и пророческа. Първата го ангажира в преобразяването на света съгласно Божия план. Втората принася себе си и цялото творение на Отца заедно с Христа и под водителството на Духа. Като пророк възвестява Божия план за човечеството и разобличава всичко, което му противоречи.

Голямото семейство на Терезианския Кармил присъства в света под множество форми. Негово ядро е Орденът на босите кармити, съставен от братя, клаузурни монахини и секуларни членове. Става дума за един единствен орден с една и съща харизма. Той черпи живителни сили от дългата историческа традиция на Кармила, събрана в *Правилото на св. Алберт* и в учението на кармилските учители на Църквата и на останалите светци и светици на Ордена.

Настоящата *Конституция на Секуларния орден на босите кармити* е основен закон за неговите членове, живеещи в различни части на света. По тази причина тя се характеризира с простота в структурите и умереност на нормите на живот. По такъв начин в рамките на основоположното единство, установено от този законодателен текст, *Конституцията* остава отворена за плурализъм на своите конкретизации, изисквани от различните социокултурни и църковни контексти. За всеки от тях ще може да се изготви отделен устав, който допълва и адаптира общите норми, когато тази *Конституция* позволява това.

I. ИДЕНТИЧНОСТ, ЦЕННОСТИ И АНГАЖИРАНост

1. Секуларните кармити заедно с братята и монахините са синове и дъщери на Ордена на Света Богородица от планината Кармил и на св. Тереза Исусова. Затова споделят една и съща харизма с монашеството, като всеки я живее според собственото си житейско положение. Става дума за едно единствено семейство с едни и същи духовни блага, едно и също призвание за святост и една и съща апостолска мисия. Секуларните членове внасят в Ордена богатството, свойствено за тяхната секуларност.

2. Принадлежността към Ордена има корените си във взаимоотношенията, които са се установили между миряните и членовете на монашеските ордени, възникнали през Средновековието. Постепенно тези взаимоотношения са придобили официален характер с оглед на това миряните да участват в харизмата и в духовността на монашеския институт, като станат част от него. В светлината на новата теология за мирянството в Църквата секуларните членове живеят тази принадлежност към Ордена въз основа на ясно определена мирска идентичност.

3. Членовете на Секуларния орден на босите кармити са верни от Църквата, призвани да живеят „в покорство към Исуса Христа“ посредством „приятелското общуване с Оногова, за Когото знаем, че ни обича“, като служат на Църквата. Под покровителството на Света Богородица от планината Кармил и вдъхновявайки се от св. Тереза Исусова, от св. Йоан Кръстни и от библейското предание за пророк Илия, те се стремят да задълбочат християнските ангажименти, поети при кръщението.

4. Дева Мария явява своето присъствие по особен начин, най-вече като образец на вяроност към вслушването в Господа, която се вижда в нейното поведение на служение на Него и на другите. Мария е тази, която пази и размишлява в сърцето си живота и действията на Сина, давайки пример за съзерцателен живот. Тя бе тази, която на сватбата в Кана Галилейска предложи да направят онова, което им каже Господ, давайки по този начин пример за апостолско служение. И отново бе тя, която очакваше идването на Светия Дух, като постоанстваше в молитвата заедно с апостолите, давайки свидетелство за застъпническа молитва. Тя е Майка на Ордена. Секуларният кармит се радва на нейната специална закрила и храни искрена богородична набожност.

5. Пророк Илия е представител на традицията на Кармила и именно той става вдъхновение за живот в Божието присъствие, търсейки Го в усамотение и в мълчание, с ревност за Неговата слава. Секуларният член на Ордена живее пророческото измерение на християнския живот и на кармилската духовност, като разпространява в света Божия закон на любовта и истината и особено като става глас на онези, които не могат сами да изкажат тази любов и тази истина.

6. *Правилото на св. Алберт* е оригинален израз на духовността на Кармила. Беше написано от миряни, събрали се на планината Кармил, за да живеят живот, посветен на размишление върху Божието слово под покровителството на Дева Мария. В това *Правило* се намират ръководните начала на кармилския живот:

- а) да живеем в покорство към Исус Христос;
- б) да бъдем постоанни в размишляването на Господния закон;
- в) да отделяме време за духовно четене;

г) да участваме в литургичните служби на Църквата, т.е. както в Евхаристията, тъй и в Литургията на часовете;

д) да се посвещаваме на нуждите и на добруването на другите в общността;

е) да носим оръжията на добродетелта, като живеем пълноценен живот на вяра, надежда и любов;

ж) да се стремим към вътрешно мълчание и усамотение в нашия молитвен живот;

з) да си служим с благоразумна разсъдливост във всичко, което правим.

7. Св. Тереза Исусова е в самото начало на Реформирания Кармил. Тя живя с дълбока вяра в Божието милосърдие, което ѝ даде сили да постои в молитвата, смирението, братолюбието и любовта към Църквата и я доведе до благодатта на духовния брак. Евангелското ѝ самоотричане, готовността ѝ за служене и постоянството ѝ в практикуването на добродетелите представляват ежедневен пътеводител в духовния живот. Поученията ѝ относно молитвата и духовния живот са особено съществени за формацията и живота в Секуларния орден.

8. Св. Йоан Кръстни беше главният сътрудник на св. Тереза при изграждането на Реформирания Кармил. Той учи секуларния член на Ордена да бодърства в практикуването на вярата, надеждата и любовта. Превежда го през тъмната нощ до единението с Бога. В това единение секуларният член открива истинската свобода на синовете Божии.

9. Предвид произхода на Кармила и на терезианската харизма най-важните елементи на призиването на мирските терезиански кармити могат да се обобщят така:

а) да живеят в покорство към Исус Христос, опирайки се на подражанието и покровителството на Пресветата Дева, чийто начин на живот представлява за Кармила образец за уподобяване на Христа;

б) да се стремят към „тайнственото единение с Бога“ по пътя на съзерцанието и апостолската деятелност, които да бъдат неразривно свързани помежду си и в служба на Църквата;

в) да отдават особено значение на молитвата, която, ако се подхранва от слушането на Божието слово и от Литургията, може да доведе до отношение на приятелство с Бога, и то не само по време на молитва, но и в живота. Ангажирането с този молитвен живот изисква от секуларния кармит да черпи духовна храна от вярата, надеждата и най-вече от любовта, за да живее в присъствието и в тайната на живия Бог;

г) молитвата и животът им да бъдат проникнати от апостолска ревност в атмосфера на човешко и християнско общение;

д) да живеят евангелското самоотричане в перспективата на богословските добродетели;

е) в своята благовестителна ангажираност да отдават полагащото му се значение на духовното пастирство като особен вид сътрудничество от страна на Секуларния орден, верен на своята терезианска кармилска идентичност.

II. СЛЕДВАНЕ НА ХРИСТОС В МИРСКИЯ ТЕРЕЗИАНСКИ КАРМИЛ

10. Христос е център на християнския живот и опит. Членовете на Секуларния орден са призвани да живеят изискванията на Неговото следване в общение с Него, като приемат Неговите поучения и се себеподдават на Личността Му. Да следваш Исус, означава да участваш в спасителната Мисия по възвестяване на Благата вест и по установяване на Божието царство на земята. Съществуват различни начини на следване на Исус. Всички християни са длъжни да Го следват, да Го превърнат в своя норма на живот и да имат готовност да изпълняват три основни изисквания: да поставят над роднинските си връзки интересите на Божието царство и на Личността на Исус; да живеят в непривързаност към богатството, за да докажат, че идването на Божието царство не се опира върху човешки средства, но върху силата на Бога и благоразположеността на човешката личност към Него; да носят кръста на приеманата Божия воля, която се проявява в мисията, поверена от Него на всеки един.

11. Следването на Исус от страна на членовете на Секуларния орден намира израз в тяхното обещание да се стремят към евангелско съвършенство в духа на евангелските съвети за целомъдрие, бедност и послушание и в духа на блаженствата. С това обещание се подсилва собствената кръщелна ангажираност в света, осъществявана в служба на Божия план. То е залог за лична святост, който по необходимост включва ангажимент за служба на Църквата, извършвана във вярност към харизмата на Терезианския Кармил. То се дава пред членовете на общността като представители на цялата Църква и в присъствието на делегирания представител на настоятеля на Ордена.

12. С обещанието, дадено на общността в присъствието на настоятеля на Ордена или на неговия делегиран представител, човек става член на Секуларния орден. С това обещание той се ангажира да придобие нужната формация, за да познава основанията, съдържанието и целта на начина на евангелски живот, който приема. Обещанието прави по-пълноценна кръщелната ангажираност, а у призованите към брачен живот обогатява живота им на

съпрузи и родители. Това обещание се подновява веднъж годишно през пасхалното време.

Ангажиране с обещанието да се живее в духа на евангелския съвет за целомъдрие

13. Обещанието за целомъдрие подсилва ангажимента да обичаме Бог над всичко и да обичаме другите с любовта, която Бог има към тях. С това обещание секуларният член на Ордена се стреми към свободата да обича Бог и ближния безкористно, свидетелствайки за близостта на Бога, обещана в блаженството: *Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога*. Обещанието за целомъдрие е ангажимент за християнска любов в нейното лично и обществено измерение с цел да се създаде една истинска общност в света. С това обещание секуларният член изразява и съзнателното си желание да уважава всеки човек според както го изисква Божият закон и съгласно собственото си житейско положение, т.е. като неженен или неомъжена, семеен или вдовстващ. Това обещание не е пречка да се промени собственото житейско положение.

Ангажиране с обещанието да се живее в духа на евангелския съвет за бедност

14. Обещанието за бедност е израз на копнежа да се живее съгласно ценностите на Евангелието. В евангелската бедност се намира богатството на щедростта, на себеотричането, на вътрешната свобода и на зависимостта от Онзи, Който, *бидейки богат, осиромаша заради вас, та да се обогатите вие чрез Неговата бедност*, и Който *понижи Себе Си*, за да се постави в служба на Своите братя и сестри. Обещанието за бедност ни ангажира с евангелска употреба на богатата на този свят и на личните ни таланти и с изпълнение на личните ни отговорности в обществото, в семейството и на работното място, като се оставим с упование в обятията на Бога. Включва също ангажираност за правдата в света, така че той да съответства на Божия план. Евангелската бедност е освен това упражняване на надеждата, което осъзнава границите на собствената личност и се отдава с упование на Божията благод и вярност.

Ангажиране с обещанието да се живее в духа на евангелския съвет за послушание

15. Обещанието за послушание ни ангажира да живеем отворени за волята на Бога, *чрез Когото живеем и се движим и съществуваме*, като подражаваме на Христа, Който прие волята на Отца и стана послушен до смърт, и то смърт кръвна. Обещанието за послушание е упражняване на вярата, което

подтиква да се търси Божията воля в събитията и предизвикателствата на личния и обществения живот. С това обещание секуларният член на Ордена свободно сътрудничи с тези, които са поели отговорността да водят общността и Ордена в преценяването и приемането на пътищата Божии – съвета на общността, провинциала и генерала.

Ангажиране с обещанието да се живее в духа на блаженствата

16. В блаженствата е налице програма за живот и способ за влизане в отношение със света, със съседни и колеги в работата, с близки и приятели. Когато обещават да живеят блаженствата в ежедневието си живот, секуларните членове възнамеряват да дадат свидетелство за евангелски живот като членове на Църквата и Ордена и така да призват света да следва Христа – *пътя и истината и живота*.

III. СВИДЕТЕЛИ НА ОПИТНОСТТА ЗА БОГА

17. Призванието на Терезианския Кармил представлява ангажимент да „се живее в покорство към Исуса Христа“, „като се размишлява ден и нощ върху Господния закон и се бодърства в молитвата“. Вярна на този принцип на *Правилото*, св. Тереза постави молитвата като основа и главна практика на своето монашеско семейство. Затова секуларният член на Ордена е призван да направи така, че молитвата да проникне цялото му съществуване, за да може да върви по пътя в присъствието на живия Бог чрез постоянното практикуване на вярата, надеждата и любовта, тъй че целият му живот да бъде молитва, търсене на единението с Бога. Целта следва да бъде да съумеем да обединим опитността за Бога с опитността за живота: да бъдем съзерцателни в молитвата и в изпълнението на собствената си мисия.

18. Молитвата, приятелски диалог с Бога, трябва да се храни от Негово слово, за да може да се осъществи този диалог, понеже „именно на Него говорим, когато се молим; Него слушаме, когато четем Божествените пророчества“. Божието слово следва да подхранва съзерцателната опитност на секуларния член на Ордена и неговата мисия в света. Освен личното съзерцание слушането на словото трябва да благоприятства и съзерцанието, което подтиква към споделяне на опитността за Бога в общността на Секуларния орден. Стремещт ни следва да бъде посредством тази опитност заедно да преценяваме Божиите пътища, да поддържаме жива динамиката на обръщането, да възраждаме активната надежда. Така реалността ще бъде прозрачна и ще стане възможно да открием Бог във всичко.

19. Изучаването и духовното четене на Писанието и на текстовете на нашите светци, особено на учителите на Църквата – св. Тереза Исусова, св. Йоан Кръстни и св. Тереза на Младенеца Исус, имат преимуществено значение като духовна храна за молитвения живот на секуларния член на Ордена. Също и документите на Църквата представляват храна и вдъхновение в ангажимента да се следва Исус.

20. Секуларният член на Ордена ще гледа да посвещава на молитвата специално време, което се изразява в моменти на най-високо съзнание за присъствието на Господа и в осигуряване на вътрешно пространство за лична и съкровена среща с Него. Това ще го доведе до практикуване на молитвата като жизнено поведение, което ще му позволи „винаги и навсякъде да разпознава Бога [...], да търси волята Му във всичко, да вижда Христос във всеки човек, близък или чужд, правилно да отсъжда истинския смисъл и ценността на земните дела сами по себе си и спрямо крайната цел на човека“. Така ще се постигне съзерцание и ангажираност в исторически план, обединявайки вяра и живот, молитва и действие.

21. Секуларният член на Ордена трябва да отделя всеки ден време за практикуване на умствената молитва. За него това е време, в което да пребивава с Бога и да укрепва отношението си с Него, за да бъде истински свидетел за Неговото присъствие в света.

22. Пътят на християнската молитва изисква евангелското самоотричане да се живее в изпълнение на собственото призвание и мисия, тъй като „удобства и молитва не вървят заедно“. Секуларният член на Ордена следва да приема от гледище на вярата, надеждата и любовта ежедневните трудности и страдания, семейните грижи, несигурността и ограниченията на човешкия живот, болестите, неразбирането и всичко онова, което съставлява тъканта на нашето земно съществуване. Същевременно следва да се стреми да направи всичко това предмет на собствения си диалог с Бога, за да израства в своето поведение на възхвала и благодарност към Господа. За да живее истински простотата, непривързаността, смирението и пълното упование в Господа, Секуларният орден спазва практиките на евангелско самоотричане, препоръчвани от Църквата. Особено значение се отдава на дните и периодите от литургичния календар, които са с покаятелен характер.

23. Разбиран като приятелско отношение с Бога, личният молитвен живот на секуларния член на Ордена се подхранва и намира израз в литургията, неизчерпаем извор на духовния живот. Литургичната молитва обогатява личната молитва, а последната от своя страна възплъщава действието на литургията в живота. В Секуларния орден е отделено специално място на литургията, разбирана като Божие слово, което е чествано с активна надежда, след като е приемано във вярата и с ангажимента да бъде живяно с дейна любов.

Тайнствата, особено Евхаристията и Помирението, трябва да бъдат живяни като знаци и оръдия на Божието действие на освобождение и като среща с възкръсналия Христос, присъстващ в църковната общност. Те са структури на благодатта по отношение на структурите на греха, налични в обществото. Секуларният член на Ордена следва да се стреми да открие в литургичната молитва присъствието на Христос и на Светия Дух, едно живо и възискателно присъствие в конкретния ежедневен живот. През литургичната година следва да изживява като настоящи тайните на изкуплението, които го подтикват да съдейства за осъществяването на Божия план. От своя страна Литургията на часовете ще му позволи да влезе в общение с молитвата на Исус и на Църквата.

24. Стойността на сакраменталния и литургичен живот в Секуларния орден води неговите членове дотам да участват в пълната мяра на своите възможности в ежедневното отслужване на Евхаристията. Те следва да се стремят да казват сутрешната молитва (утреня) и вечерната молитва (вечерня) от Литургията на часовете в единение с Църквата по целия свят. Когато е възможно, следва да казват и нощната молитва (повечерие). Участието им в тайнството Помирение и в другите тайнства на Църквата благоприятства процеса на собственото им обръщане.

III A. БРАТСКО ОБЩЕНИЕ

24 а. Църквата, семейство на Бог Отец, Бог Син и Бог Дух Свети, е тайна на общение. И наистина, Исус дойде между нас, за да ни открие троичната любов и призванието за участие в любовното общение с Пресветата Троица, към което е призовано всяко човешко същество, сътворено по Негов образ и подобие. В светлината на тази тайна бива откровена истинската идентичност и достойнство на личността изобщо, а в частност – на призванието на всеки християнин в Църквата. Характеризирайки се с духовна природа, човешката личност се осъществява и съзрява, като пребивава в истинско отношение с Бога, а също и с останалите човеци.

Затога поместната общност на Секуларния орден на Терезианския Кармил, видим знак на Църквата и на Ордена, е място за живеене и насърчаване на личното и общностно общение с Бога в Христа и в Духа и с другите братя съгласно терезианската харизма. Личността на Христос е център на общността. Членовете на Секуларния орден се събират периодично в Негово име по образеца на групата, образувана от Него и дванайсетте апостоли, и на първите християнски общности. Стремят се да осъществяват единството, искано от Исус, и да изпълняват заповедта да се обичат, както Той ги обича. Обещават да се стремят към евангелско съвършенство в духа на евангелските

съвети, на блаженствата и на християнските добродетели, със съзнанието, че тази общностна реалност е неделима част от кармилската духовност.

24 б. Св. Тереза Исусова слага началото на нов модел на живот в общност. Нейният идеал за общностен живот се основава на верската сигурност, че възкръсналият Исус е в сърцевината на общността и че тя живее под закрилата на Дева Мария. Има ясното съзнание, че тя и нейните монахини са се събрали, за да подпомагат Църквата и да сътрудничат на нейната мисия. Братските отношения са белязани от добродетелите на истинската, безвъзмездна, свободна, безкористна любов, на непривързаността и смирението. Това са основни добродетели за духовния живот, които носят вътрешен и външен мир.

Тереза съзнава важността на взаимната помощ по пътя на молитвата и ценността на приятелството с другите в общото търсене на Бога. Също така разглежда като основни за живота в братство образованието, човешките добродетели, благостта, емпатията, благоразумието, разсъдливостта, простотата, отзивчивостта, радостта, благоразположеността в стремежа да се ходи „в истината пред Бога и хората“.

Учението на св. Йоан Кръстни набляга на единението с Бога посредством богословските добродетели. Изхождайки от този принцип, светецът вижда очистващия и единяващ ефект на богословските добродетели също и в братския живот. Особено важна е активната любов към другите: „Където няма любов, вложете любов и ще получите любов“, понеже така действа Господ – обича и ни прави способни да обичаме.

24 в. Вярващият християнин постъпва в Секуларния орден с обещание, дадено на общността пред настоятеля на Ордена. С това обещание се ангажира да живее в общение с Църквата, Ордена, провинцията и най-вече с тези, които са до него в общността, като ги обича и насърчава в практикуването на добродетелите. В по-малките общности е възможно да се установи истинска и дълбока връзка на човешко и духовно приятелство, на взаимна подкрепа в милосърдната любов и в смирението.

Св. Тереза Исусова подчертава ценността на помощта за другия в духовния живот: милосърдната любов нараства в почтителния диалог, чиято цел е да познаеш по-добре себе си, за да бъдеш благоугоден на Бога. Срещите на общността стават в братска атмосфера на диалог и споделяне. Молитвата, формацията и приветливата среда имат основно значение, за да се задълбочат приятелските отношения и да се осигури взаимна подкрепа за всички при ежедневно живее на мирското призвание на Терезианския Кармил в семейството, на работа и в другите социални реалности. За целта е нужно постоянно и активно участие в живота и в срещите на общността. Отсъствия се допускат при наличие на сериозни и оправдани причини, преценявани и съгласувани с отговорниците. Конкретният устав следва да определи периода

на неоправдано отсъствие, над който един член на Секуларния орден ще се счита за неактивен и подлежащ на освобождаване от общността.

24 г. Отговорността за формиране на общността и на отделния човек призовава всеки от членовете на Секуларния орден да се ангажира в областта на братското общение с убеждението, че духовността на общение има съществена роля при задълбочаването на духовния живот и в процеса на образование на членовете. Евхаристичният и верски живот и слушането на Божието слово увеличават и поддържат общението.

Поместното ръководство на общността упражнява служението си с вяра, милосърдна любов и смирение. Спомага за създаването на близко съжителство и благоприятства човешкото и духовно израстване на всички членове. Насърчава към диалог, жертвоготовност, прошка и помирение. Избягва всяка привързаност към властта и всяка форма на фаворитство при упражняване на длъжността си.

Молитвата един за друг, братската, а в случай на нужда и материална подкрепа, връзката с живеещи далеч членове, посещенията при болни, страдащи и възрастни членове и молитвата за починалите са други знаци на братския живот.

Секуларният Кармил осъществява и изразява братското общение също посредством срещи и прояви на солидарност с другите общности, по-особено вътре в провинцията или областта, както и чрез общуване и сътрудничество с целия Орден и семейство на Терезианския Кармил.

Така със своето свидетелство за братско общение съгласно терезианската харизма общността на Секуларния Кармил съдейства за благовестителната мисия на Църквата в света.

24 д. Общност, която с набожност търси Бога, ще намери баланса между индивидуалните права и благо на цялата общност. Затова правата и изискванията на отделните членове на Секуларния орден трябва да бъдат съхранявани и уважавани съгласно законите на Църквата; но по същия начин членовете трябва да изпълняват своите задължения към общността съгласно нормите на *Конституцията*.

За да освободи един член на Секуларния орден с мотиви, определени от *Кодекса по канонично право* (публичен отказ от католическата вяра, неучастие в църковния живот или излагане на риск от наложено или заявено отлъчване), или с други мотиви, предвидени в устава, съветът на общността трябва да спазва следната процедура: 1) да провери достоверността на фактите; 2) да укори секуларния член в писмена форма или в присъствието на двама свидетели; 3) да му остави съответното време, за да се осъзнае. Накрая, ако не е налице никаква промяна, може да се пристъпи към освобождаване след

съветване с провинция-ла. Във всеки отделен случай секуларният член има право да обжалва пред компетентния църковен орган.

В случай, че един член, след сериозна преценка и обмисляне на положението заедно със съвета на общността, стигне до решението да напусне доброволно общността, нека подаде писмена молба до компетентния орган на общността, в която се е ангажирал с обещания. За всичко това да бъде уведомен провинциалът.

IV. В СЛУЖБА НА БОЖИЯ ПЛАН

25. „Верните миряни поради самия факт, че са членове на Църквата, имат призиванието и мисията да бъдат вестители на Евангелието: те са добили готовност и ангажираност за това дело от тайнствата на християнското посвещение и от даровете на Светия Дух“. Духовността на Кармила събужда у секуларния член копнеж за по-голяма апостолска ангажираност, доколкото той си дава сметка за всичко онова, което се съдържа в призива към него да стане част от Ордена. Съзнавайки потребността на света от свидетели за Божието присъствие, той откликва на повика, който Църквата отправя към всички сдружения на верни, последователи на Христа, когато ги ангажира да участват активно в човешкото общество за постигането на апостолските цели на своята мисия съгласно собствената си харизма. Като плод на това участие в евангелизацията секуларният член придобива заедно с другите обновен вкус към молитвата, съзерцанието и литургичния и сакраментален живот.

26. Призиванието на Секуларния орден е наистина църковно. Молитвата и апостолатът, когато са истински, са неразделни. Наблюдението на св. Тереза, че цел на молитвата е „да се раждат винаги дела и дела“, напомня на Секуларния орден, че вече получените благодати трябва винаги да произвеждат резултат у тези, които ги получават. За отделните членове и за всички като общност в качеството им преди всичко на членове на Църквата апостолската дейност е плод на молитвата. Доколкото е възможно, в сътрудничество с монасите настоятели и с надлежното разрешение на отговорниците, общностите взимат участие в апостолата на Ордена.

27. Секуларният кармит е призван да живее и да засвидетелства харизмата на Терезианския Кармит в конкретна църква, част от Божия народ, в която присъства и действа Църквата Христова. Нека всеки се грижи да бъде жив свидетел на Божието присъствие и нека поеме отговорност да подпомага по конкретен начин Църквата в пастирската дейност в рамките на нейната благовестителна мисия под ръководството на епископа. За тази цел всеки провежда апостолат било в сътрудничество с другите в общността, било индивидуално.

28. Всеки следва да внесе в апостолската си ангажираност богатството на своята духовност, нюансирана с някое от различните полета на благовестителната дейност: мисии, енории, молитвени домове, духовни институти, молитвени групи, духовно пастирство. Наред с личния си принос като мирски кармити те ще могат да предложат на Терезианския Кармил нови импулси с цел да „се извлекат от тях признаци за предприемане на нови апостолски активности“ с творческа вяръност на неговата мисия в Църквата. Различните апостолски дейности на Секуларния орден следва да бъдат уточнени и преценени в конкретния устав с оглед особеностите на съответния географски район.

V. С МАРИЯ, МАЙКА ИСУСОВА

29. В съкровената динамика на следването на Исус Кармил съзерцава Мария като Майка и Сестра, като „съвършен образец за Господен ученик“, а значи и като модел на живот за членовете на Ордена. Девата от *Величит* възвестява скъсването със стария свят и началото на нова история, в която Бог сваля силни от престоли и въздига смирени. Мария застава на страната на последните и прогласява начина, по който Бог действа в историята. За секуларния член на Ордена Мария е образец за пълно себедаряване на Божието царство. Тя ни учи да слушаме Божието слово в Писанието и в живота, да вярваме в това слово при всички обстоятелства, за да можем да живеем според неговите изисквания. При това, без да проумяваме много неща, пазейки всичко в сърцето си до идването на светлината, в съзерцателна молитва.

30. Мария е също идеал и вдъхновение за секуларния член. Тя живее в непосредствена близост до нуждите на братята, грижейки се за тях. Тя, „най-съвършеният образ на свободата и на освобождението на човечеството и на всемира“, помага да се разбере смисълът на мисията. Тя, Майка и Сестра, която ни предхожда в поклонничеството на вярата и в следването на Господ Исус, ни придружава, за да подражаваме на нейния живот, скрит в Христа и ангажиран в служението на другите.

31. Присъствието на Мария, докато оживотворява духовността на Терезианския Кармил, изпълва неговия апостолат. Затова секуларният член на Ордена следва да се ангажира ежедневно да опознава все по-добре личността на Мария с четене на Евангелието, за да може да споделя с другите истинската богородична набожност, която води до подражаване на нейните добродетели. Водени от погледа на вярата, членовете на Секуларния орден следва да честват и развиват литургичното почитание към Божията Майка в светлината на тайната на Христос и Църквата и да извършват с чувства на вяра и любов набожните практики в нейна чест.

31а. В Терезианския Кармил любовта към Мария, Майка и Царица, е неразделна от любовта към съпруга ѝ св. Йосиф. Отец повери и на него, мъж праведен, съхранението на тайната на Въплъщението на Своя Син Исус Христос.

По примера на св. Тереза в лицето на св. Йосиф секуларният член на Ордена намира образец за живот в смирено обожание и молитвено общение с Исус, намира учител в молитвата и мълчанието. Покровител на вътрешния живот, той е пример за вяра и за „постоянно внимание към Бога и Неговите знаци, отдаденост на Неговия план“. Като целомъдрен и верен съпруг той е образец за грижовен към семейството си баща и за отговорен труженик, чийто труд е „израз на любов“.

В общение с Църквата и с Ордена, който го почита като свой „всеотдаен Закрилник“, членовете на Секуларния Кармил намират в лицето на св. Йосиф несравним закрилник, на когото могат да поверят ежедневните си надежди, мъки и трудности.

VI. ФОРМИРАНЕ В ШКОЛАТА НА КАРМИЛА

32. Основна цел на процеса на формиране в Секуларния орден е то да подготви личността да живее харизмата и духовността на Кармила при следването на Христа и в служба на мисията.

33. С истински интерес към учителните положения на Църквата и към духовността на нашите кармилски светци мирските кармилити се стремят да бъдат зрели мъже и жени в своя живот, в практикуването на вярата, надеждата и любовта и в набожността към Дева Мария. Те се ангажират да задълбочават своя християнски, църковен и кармилски живот. Християнското формиране е здравата основа за кармилското и духовно формиране. С помощта на *Катехизиса на Католическата църква* и на документите на Църквата мирските кармилити получават необходимата богословска основа.

34. Терезианско-санхуанистката формация, независимо дали е начална или постоянна, помага на секуларния член на Ордена да постигне човешка, християнска и духовна зрелост в служба на Църквата. С човешкото си формиране той развива способност за диалог с другите, взаимно уважение, толерантност, възможност да бъде поправян и да поправя със спокойствие, както и способност да постоянства в поетите ангажименти.

35. Посредством формирането в Светото Писание и в *lectio divina* кармилската идентичност увеличава значението, отдавано на литургията на Църквата, по-специално Евхаристията и Литургията на часовете, а също на духовността на Кармила, на историята му, на делата на светците на Ордена и на формирането в молитвата и в размишлението.

Формирането в апостолата се основава върху теологията на Църквата относно отговорността на миряните, а разбирането на ролята на секуларните членове в апостолата на Ордена помага за осъзнаване на мястото на Секуларния орден в Църквата и в Кармила и предоставя конкретна форма за споделяне на благодатите, получени с призванието да бъдеш част от Ордена.

36. Постепенното въвеждане в живота на Секуларния орден се структурира по следния начин:

а) Достатъчен период на влизане във връзка с общността, който има продължителност не по-малко от шест месеца. Цел на този етап е да се направи така, че кандидатът да се запознае по-добре с общността, с начина ѝ на живот и с вида служение на Църквата, свойствено за Секуларния орден на Терезианския Кармил. Освен това този етап трябва да даде възможност на общността да направи подходяща преценка на конкретния случай. Провинциалният устав следва да съдържа допълнителни уточнения относно този период.

б) След изтичане на началния период на влизане във връзка съветът на общността може да приеме кандидата за по-сериозен период на формация, който обикновено продължава две години и има за крайна цел даването на първо обещание. В началото на този формационен период на кандидата се дава нарамникът – той е външен знак за неговата принадлежност към Ордена, както и за факта, че Мария е едновременно майка и образец по неговия път.

в) В края на този етап с одобрението на съвета на общността кандидатът бива поканен да даде първото си обещание да живее в духа на евангелските съвети и на блаженствата за период от три години.

г) През тези последни три години от началната формация следва да се изучават по-задълбочено Светото Писание, документите на Църквата, светците на Ордена, молитвата и способите за добиване на умения за участие в апостолата на Ордена. В края на тригодишния период съветът ще може да приеме кандидатът да даде окончателно обещание да живее в духа на евангелските съвети и на блаженствата до края на живота си.

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ

37. Секуларният орден на Света Богородица от планината Кармил и на св. Тереза Исусова е сдружение на верни, което е неразделна част от Ордена на босите кармилити. Има главно мирски характер, но се предвижда и възможност за участие на диоцезалния клир.

38. Братята и монахините на Терезианския Кармил разглеждат мирската общност на Секуларния Кармил като средство за обогатяване на собствения си богопосветен живот. Благодарение на поддържаните взаимоотношения те желаят да се научат от мирските кармилити да разпознават знаците на времето.

Затова следва да се направи така, че да са налице представители на Секуларния орден винаги, когато в даден географски район се планира на поместно или провинциално ниво апостолско служение на Ордена или се налага задълбочаване на положението на Църквата и обществото.

39. Всички верни Христови имат правото да дават обети. Със съгласието на съвета на общността и с разрешението на провинциала един член на Секуларния орден, ако желае, може да положи обети за послушание и целомъдрие в присъствието на общността. Обетите са строго лични и не създават нова категория на принадлежност. Предполагат по-голяма ангажираност за вярност към евангелския живот, но не превръщат тези, които ги дават, в лица, признати юридически за богопосветени по смисъла на институтите за богопосветен живот. Тези, които дават обети в Секуларния орден, продължават да бъдат миряни с всички произтичащи от това правни последици.

40. Основна структура на Секуларният орден е поместната общност като видим знак на Църквата. Секуларният орден, както на ниво провинция, така и на ниво отделна общност, има статут на юридическо лице.

41. Секуларният орден зависи юридически от братята боси кармити. Генералният настоятел учредява поместните общности и осъществява пастирски посещения. Може в отделни случаи да освобождава от действието на *Конституцията* и на устава и да дава съгласието си за изключения. Има власт да разрешава случаи, които не се разглеждат от това законодателство и не могат да бъдат решени от поместните органи. Генералният настоятел е подпомаган от генерален делегиран представител, който отговаря за благоприятстването на взаимоотношенията между монасите и секуларните членове и за поддържането на контакти с провинциалните делегирани представители и с духовните асистенти на всяка общност, така че да могат да осигурят постигането на целите и доброто развитие на Секуларния орден.

42. Генералният съвет на Ордена одобрява регионалните и провинциалните устава на Секуларния орден.

43. Провинциалният настоятел, обикновено подпомаган от провинциалния делегиран представител, е настоятел на Секуларния орден на своята територия. Отговорен е за доброто развитие на Секуларния орден в границите на своята област. Длъжен е да посещава общностите от своята юрисдикция и да им назначава духовни асистенти след изслушване на съвета на съответната общност. При възникване на конфликти случаите следва да се отнасят първо към него.

44. Духовният асистент на всяка общност е обикновено брат от Ордена. Негово задължение е да осигурява духовна помощ на общността и да я обгрижва в нейното призвание, за да може тя да отговаря по подобаващ начин на последното. Следва също така да се стреми да благоприятства единството

между мирската общност и братята и монахините от Ордена. По покана на съвета на общността може да участва в неговите събрания, но без право на глас. Следва да бъде на разположение за срещи с кандидатите на различните етапи от тяхното формиране. Съветът може да се допитва до него относно способността на кандидата да поеме отговорността на призиванието да бъде част от Секуларния орден. Следва да подкрепя формирането на общността, като подпомага отговорника за формацията в неговата дейност. Същевременно обаче не може да бъде натоварван с формацията. Духовният асистент трябва да познава добре кармилската духовност и да бъде добре осведомен с учителните положения на Църквата относно ролята на миряните в нея.

45. Единствено генералният настоятел в областите, където няма братя кармити, или провинциалът в собствената си област могат да назначават за духовен асистент някой, който не е брат от Ордена, и то винаги с разрешението на законния му настоятел. Генералният или провинциалният делегиран представител следва да сътрудничат за това назначение, като разговарят с кандидата, за да узнаят дали притежава качествата, споменати под номер 44 в настоящите норми.

46. Съветът, включващ председател, трима съветници и отговорник за формацията, съставлява прекия ръководен орган на общността. Първостепенна отговорност на съвета е формирането и християнското и кармилско съзряване на членовете на общността.

47. Съветът има власт:

а) да допуска кандидати до формиране, даване на обещание и даване на обети;

б) да намали, при наличие на основателни причини и със съгласието на провинциалния настоятел, периода на формиране, предхождащ временното обещание;

в) да свиква общността за избори веднъж на три години;

г) да смени, при наличие на сериозни причини, определен член на съвета;

д) да освобождава от общността, ако това се счете за необходимо и след като се е допитал до провинциала;

е) да приеме член, който се премества от друга общност;

ж) при възникването на въпрос, който не е в компетенциите на съвета, председателят е длъжен да уведоми провинциала.

Съветът се събира често, както и всеки път, когато е необходимо да следи внимателно изпълнението на програмите за формация и развитието на своята общност.

48. Генералният настоятел, провинциалният настоятел и съветът на общността са законните настоятели на Секуларния орден.

49. За учредяването на нова общност е необходимо да се представят в главното деловодство на Секуларния орден следните документи:

а) списък на съставлящите я членове; за образуване на общност е необходимо да са налице най-малко десетима членове, от които поне двама да са дали окончателно обещание;

б) писмо от провинциалния делегиран представител, с което той моли за основаването на общността;

в) писмено разрешение от ординария на диоцеза;

г) името на общността;

д) мястото, на което се събира общността.

50. Веднъж на три години поместните общности на Секуларния орден си избират председател и трима съветници. Тези четирима членове, след като се допитат до духовния асистент, избират отговорника за формацията измежду онези, които са дали окончателно обещание. Впоследствие съветът назначава секретар и ковчезник. Процедурата за избор следва да бъде определена от провинциалния устав, като се зачита пълната свобода на избирателите и предпочитанията на мнозинството от членовете. За преизбирането на председателя за трети мандат се изисква разрешението на провинциалния настоятел.

51. Председателят, избран измежду членовете, положили окончателно обещание, има задължението да свиква и председателства събиранията на общността. Длъжен е да проявява отношение на служение към всички членове на общността; насърчава към дух на християнска и кармилска сърдечност, като се старее да не показва предпочитания към определени членове на общността за сметка на други; съгласува връзките с онези членове на общността, които поради напреднала възраст, болест, далечно разстояние или по друга причина не могат да участват в събиранията; помага на отговорника за формацията и на духовния асистент, като ги подкрепя в изпълнението на задълженията им; може да ги замества, когато отсъстват, но само временно, или да определи за тази цел някой измежду положилите окончателно обещание.

52. Задължението на тримата съветници е да осигуряват заедно с председателя ръководството на общността и да подкрепят отговорника за формацията. По правило са членове на общността с окончателно обещание. В отделни случаи членове с временно обещание могат да бъдат избрани за съветници.

53. Отговорникът за формацията има задължението да подготвя кандидатите за първото и за окончателното им обещание. Работи в сътрудничество с духовния асистент и с подкрепата на председателя. При отсъствие на председателя отговорникът за формацията го замества във всичките му функции.

54. Секретарят на съвета има задължението да поддържа в актуално състояние регистъра на общността, отбелязвайки съответните избори, допуска-

ния до формация и членство, обещания, освобождавания от членство. Длъжен е да представя регистъра пред съвета, когато той се събира, и пред общността по време на избори. Присъства на събранията на съвета, като записва в регистъра обсъжданията, но няма право на глас.

55. Ковчежникът е длъжен да пази и управлява финансовите средства на общността. Длъжен е да дава шестмесечен отчет на средствата пред съвета и веднъж годишно – пред общността и пред настоятеля на провинцията или на областта. Поместният устав трябва да определи как общността ще се грижи за нуждите на бедните.

56. Секуларните членове, които поради далечно разстояние, напреднала възраст или болест не могат да участват в редовните събирания на общността, продължават да бъдат членове на Секуларния орден и трябва под властта на провинциалния делегиран представител да бъдат винаги свързвани с определена общност. Задължение на председателя на общността е да установи връзка с тези членове, а тяхно задължение е да поддържат връзката с общността.

57. Там, където съществува област, организирана от братята на Ордена, секуларните членове трябва да сформират провинциален съвет, за да си помагат взаимно във формацията и апостолата, но без да се намесват в управлението на поместните общности. Председателят на провинциалния съвет трябва да бъде член на Секуларния орден с положено окончателно обещание. Провинциалният съвет е длъжен да отнесе към генералния съвет своя устав за одобрение.

58. Провинциалният устав следва да определи следното:

- а) етапите на подходяща програма за формация;
- б) приемането и формирането на нови членове, които не живеят близо до вече учредена общност; във всички случаи подобни нови кандидати трябва да бъдат припознавани и формирани от някоя учредена общност и се разглеждат като членове на тази общност;
- в) процедурата за избор и задълженията на тримата съветници;
- г) застъпническите молитви за починалите на общността;
- д) обстоятелствата и условията за полагане на обети;
- е) минималната и максимална възраст на новоприеманите членове;
- ж) максималния брой членове на една общност, над който се налага от нея да се отдели нова общност;
- з) координирането на ангажиментите за апостолат, съществуващи в рамките на общността или на провинцията;
- и) формата и употребата на външни знаци за принадлежност към Секуларния орден;
- й) практиките на самоумъртвяване и формите на набожност към Пресвета Дева Мария, св. Йосиф и светците на Ордена.

59. Ако една общност на Секуларния орден не принадлежи към никоя провинция, тя трябва да си изработи собствен устав съгласно гореспоменатите указания и да го отнесе за одобрение към генералния съвет.

60. Там, където съществува повече от една провинция, могат да се въведат други структури на национално или международно ниво, ако се считат за полезни и необходими за формацията, за координирането на делата на апостолат на Ордена и за организирането на конгреси. Такива структури няма да имат никаква юрисдикционна власт. Регионалните съвети са длъжни да отнасят към генералния съвет своя устав за одобрение.

ПОСЛЕСЛОВ

Конституцията на Секуларния орден е изработена, за да конкретизира житейския замисъл на неговите членове, които са част от Ордена на Терезианския Кармил. Те са призвани „да свидетелстват как християнската вяра представлява единственият изцяло достоверен отговор (...) на въпросите и очакванията, които животът поставя пред всеки човек и всяко общество“. Те ще осъществят това като секуларни членове, ако вследствие на ангажирано съзерцание съумеят да свидетелстват в ежедневието си семеен и социален живот за „единството на един живот, който намира в Евангелието вдъхновение и сила за пълното си осъществяване“. Като секуларни членове, синове и дъщери на Тереза Исусова и Йоан Кръстни, те са призвани „да бъдат пред света свидетели на Възкресението и живота на Господа Исус и знак за Живия Бог“ със своя живот в молитва и благовестително служение и чрез свидетелството на една християнска и кармилска общност. „Всички заедно и всеки поотделно трябва да хранят света с плодовете на Духа и да разпространяват Духа, Който оживотворява бедните, кротките и миролюбивите, провъзгласени за блажени от Господа в Неговото Евангелие. С една дума, ‘християните [и кармитите] следва да бъдат в света това, което е душата за тялото’“.

Поместеният тук превод от италиански възпроизвежда, без бележките под линия, текста в: *Законодателни текстове на Секуларния орден на босите кармити*, София, 2022, с. 19-52.